

DEVRE : 4

İÇTİMA : 1

# T. B. M. M.

## ZABIT CERİDESİ

Cilt  
4



1 teşrinisani 1931 tarihli birinci inikattan  
30 teşrinisani 1931 tarihli sekizinci inikada kadar

1932-1254  
R. Z. 100  
62-6

1931

Ankara  
T. B. M. M. Matbaası

# Fihrist

## AZAYI KIRAM MUAMELATI

	Sayfa		Sayfa
İntihaplar		tahsisatları hakkında	79
1 — Encümenler intihabı	9	Teşrii masuniyetin kaldırılması talepleri	
2 — Riyaset intihabı	4	1 — Bursa mebusu Dr. Galip Beyin	
3 — Reis vekilleri , idare âmirleri		teşrii masuniyetinin kaldırılması	2
ve kâtipler intihabı	4	2 — Çankırı mebusu Talat Beyin	
İstifalar		teşrii masuniyetinin kaldırılması	24
1 — Kütahya mebusu Recep Beyin		3 — Kayseri mebusu Coşkun Os-	
Millî müdafaa encümeninden istifası	11	man Beyin teşrii masuniyetinin kaldirılması	8
Mezuniyetler		4 — Kayseri mebusu Sait Azmi Be-	
1 — Azayı kiramdan bazı zevatin		mezuniyetinin kaldırılması	2
mezuniyetleri	27	5 — Kocaeli mebusu Sırrı Beyin	
2 — Manisa mebusu Sabri Beyin		teşrii masuniyetinin kaldırılması	2
mezuniyeti	8	6 — Muğla mebusu Yunus Nadi Be-	
3 — Üçer aylık mezuniyetleri kabul		yin teşrii masuniyetinin kaldırılması	2
olunan Erzurum mebusları Dr. Hakkı		7 — Siirt mebusu Mahmut Beyin	
Şinasi Paşa ile Dr. Ahmet Fikret Beyin		teşrii masuniyetinin kaldırılması	14

## İCRA VEKİLLERİ HEYETİ

1 — Hükümetin iktisadi ve mali vaziyet ve ona karşı alınan tedbirler hakkında beyanati	35,52,73,74
--	-------------

## KANUNLAR

No.	Sayfa	No.	Sayfa
1889 — 1931 senesi bütçe kanununa merbut «D» cetvelinde tashih yapılmasına dair kanun	2,16,18	1890 — İktisadi bunalım vergisi kanunu	24, 46,52,70,94,95

## KARARLAR

653 — Bütçe münakaleleri hakkında	16,17	taltifi hakkında	2,24,27
654 — Kırşehir müddei umumisi İsmail Hakkı Beyin istiklâl madalyasile taltifine imkân olmadığı hakkında	2,24, 27	656 — 1341 senesi bütçe kanununun 33 üncü maddesinin tadili icap etmediği hakkında	24,27
655 — Orhaneli sabık kaymakam Bahattin Beyin istiklâl madalyasile		657 — İcra Vekilleri Heyetine müttefikan beyan itimat olunduğuna dair	73,74

## LÂYİHALAR

Sayfa	Sayfa
1 — 6 Mayıs 1929 tarih ve 1436 numaralı kanunla ihracına mezuniyet verilen bononun ( 314 164 ) liraya iblâğı hakkında	16
2 — Balya - Karaaydın şirketi namına ithal olunacak gazolinin gümrük resminden ve muamele vergisinden muafiyeti hakkında	24
3 — Beynelmîl yardım birliği mukavelesine bazı ilâveler yapılması hakkında	24
4 — 1932 senesi maliyesi bütçe kanunu hakkında	2
5 — Dahiliye vekâleti merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkındaki kanuna müzeyyel kanuna dair	2
6 — Ecnebi memleketlerde bulunan memurün ve müstahdemın muhassasatlarının tesviye usulü hakkında	24
7 — Evkaf umum müdürlüğü 1931 senesi bütçesinde 80 000 liralık münakale yapılması hakkında	24
8 — Gümrük ithalât umumî tarifesi hakkında	24
9 — İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı idaresinin 1931 senesi bütçesinde 87 000 liralık münakale yapılması hakkında	24
10 — Kazanç vergisi hakkında	24
11 — Manisada inşa edilecek Şinasi hastanesine muktazi malzeme, alât ve edevatın gümrük resminden istisnası hakkında	2
12 — Memurün muhakemat kanununun 10 uncu maddesine müzeyyel kanuna dair	2,8
13 — Millî iktisadiyatı koruma vergisi hakkında	24,46,52,79,94,95
14 — Millî müdafaa Vekâleti 1931 senesi bütçesinde 500 000 liralık münakale yapılması hakkında	24
15 — 19 Haziran 1930 tarih ve 1704 numaralı kanunun 8 inci maddesinin tashihine ve mezkûr kanuna bir madde tezyiline dair	2
16 — Polis teşkilâtı hakkında	14
17 — Seyrisefain idaresinin 1928 senesi hesabı katisi hakkında	2
18 — Tütün inhisarı kanununa bir madde tezyili hakkında	2
19 — Tütün inhisarı kanununun 19 ve 27 inci maddelerinin tadili hakkında	2
20 — Tütün inhisarı umum müdürlüğü 1932 ve 1933 seneleri bütçesinden 500 000 liranın Millî müdafaa vekâleti deniz bütçesine nakli hakkında	24
21 — Umum jandarma kumandanlığı 1931 senesi bütçesinde 18 000 liralık münakale yapılması hakkında	24
22 — Vilâyetlerin hususî idareleri hakkında	52
—	
1 — 1341 senesi bütçe kanununun 33 üncü maddesinin tadili hakkında	24,27
2 — Devlet davalarını intaç eden avukat ve saireye verilecek ücreti vekâlet hakkındaki kanunun birinci maddesine merbut cetvele bir fıkra ilâvesine dair	26
3 — Hariciye ve İktisat vekâletleri 1930 senesi bütçelerinde 67 000 liralık münakale yapılması hakkında	16,17
4 — Kazanç vergisi kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında	16
5 — Konsolosluk kanununa dair	27
6 — Telgraf ve telefon kanununa bazı maddeler ilâvesine dair	26

## MAZBATALAR

### ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATALARI

1 — Adapazarının Serdivan köyünden Numanoğlu Cemalin ölüm cezasına çarpılması hakkında 3/79 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	26
2 — Afyon Karahisar vilâyeti Aziziye kazasının Karacalar köyünden Molla me-	

metoğullarından Memişoğlu çete Ahmet Çavuşun ölüm cezasına çarpılması hakkında 3/80 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair

78

3 — Bergamanın Sabihli köyünden Osmanoğlu Ahmet Refikin ölüm cezasına çarpılması hakkında 3/81 numaralı Baş-

	Sayfa		Sayfa
vekâlet tezkeresine dair	26	1/72 numaralı kanun lâyihası hakkında	26
4 — Boyabadın Binelli köyünden Çakıoğullarından Memetoğlu kürt Hüseyinin ölüm cezasına çarpılması hakkında 3/103 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	78	4 — Gümrük tarife kanununun 17 ve 25 inci maddelerinin tefsiri hakkında 3/12 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	26
5 — Devlet davalarını intaç eden avukat ve saireye verilecek ücreti vekâlet hakkındaki kanunun 1 inci maddesine merbut cetvele bir fıkra ilâvesine dair 1/72 numaralı kanun lâyihası hakkında	26	5 — Gümrük tarifesinin 447 numarasının tefsiri hakkında 3/30 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	26
6 — Erzincanın büyük Küşünker köyünden Memetoğlu Yaşar ve Şakşakoğullarından İsmailoğlu Salihin ölüm cezasına çarpılmaları hakkında 3/82 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	26	6 — Hariciye ve İktisat vekâletleri 1930 senesi bütçelerinde 67 000 lirahk münakale yapılması hakkında 1/90 numaralı kanun lâyihasına dair	16,17
7 — İzalei şuyu davalarından ne suretle harç alınacağıнын tayin ve tefsiri hakkında 3/24 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	16,18,27	7 — İzalei şuyu davalarından ne suretle harç alınacağıнын tayin ve tefsiri hakkında 3,24 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	16,18,27
8 — Ilgazın Demirciler köyünden Mustafaoğlu Salıkın ölüm cezasına çarpılması hakkında 3/84 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	78	8 — Millî iktisadiyatı koruma vergisi 1/174 numaralı hakkında kanun lâyihasına dair	46,52,79,94,95
9 — Ispartının Cebel nahiyesinin Darıbükü köyünden Ala Hasanogullarından Hüseyin kızı Fâmanın ölüm cezasına çarpılması hakkında 3/83 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	78	9 — Telgraf ve telefon kanununa bazı maddeler ilâvesine dair 1/18 numaralı kanun lâyihası hakkında	26
10 — Millî iktisadiyatı koruma vergisi hakkında 1/171 numaralı kanun lâyihasına dair	46,52,79,94,95	10 — Yozgat mebusu Süleyman Sırrı Beyin, tiftik keçilerinden alınan verginin tadiline dair 2/2 numaralı kanun teklifi hakkında	16,18
11 — Uşağın Banaz nahiyesinin Alaba köyünden İbrahim ile kardeşi İsanın ölüm cezasına çarpılmaları hakkında 3/85 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	26		
<b>BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATALARI</b>			
1 — 1341 senesi bütçe kanununun 33 üncü maddenin tadili hakkında 1/89 numaralı kanun lâyihasına dair	24,27	<b>DAHİLİYE ENCÜMENİ MAZBATASI</b>	
2 — 1931 senesi bütçe kanununa merbut ( D ) cevelindeki hatanın tashihi hakkında 3/78 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	16,18	1 — Telgraf ve telefon kanununa bazı maddeler ilâvesine dair 1/18 numaralı kanun lâyihası hakkında	26
3 — Devlet davalarını intaç eden avukat ve saireye verilecek ücreti vekâlet hakkındaki kanunun 1 inci maddesine merbut cetvele bir fıkra ilâvesine dair		<b>DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİ MAZBATASI</b>	
		1 — Eylül - teşrinisani 1930 aylarına ait raporun takdim kılındığı hakkında 3/68 numaralı Divan muhasebat riyaleti tezkeresine dair	52
		<b>İKTİSAT ENCÜMENİ MAZBATALARI</b>	
		1 — Gümrük tarife kanununun 17 ve 25 inci maddelerinin tefsiri hakkında 3/12 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	26
		2 — Gümrük tarifesinin 447 numarasının tefsiri hakkında 3/30 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	26
		3 — Yozgat mebusu Süleyman Sırrı Beyin, tiftik keçilerinden alınan verginin tadiline dair 2/2 numaralı kanun teklifi hakkında	16,18

MALİYE ENCÜMENİ MAZBATALARI	
1 — Gümrük tarife kanununun 17 ve 25 inci maddelerinin tefsiri hakkında 3/12 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	26
2 — Gümrük tarifesinin 447 numarasının tefsiri hakkında 3/30 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	26
3 — İzalei şüyu davalarından ne suretle harç alınacağıнын tayin ve tefsiri hakkında 3/24 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	16,18,27
4 — Millî iktisadiyatı koruma vergisi hakkında 1/174 numaralı kanun lâyihasına dair	46,52,79,94,95
5 — Yozgat mebusu Süleyman Sırrı Beyin, tiftik keçilerinden alınan verginin tadiline dair 2/2 numaralı kanun teklifi hakkında	16,18

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİ MAZBATALARI	
1 — Kırşehir müddei umumisi İsmail Hakkı Beyin istiklâl madalyası ile taltifi hakkında 3/74 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	24,27
2 — Orhaneli sabık kaymakamı Baltaettin Beyin istiklâl madalyası ile taltifi hakkında 3/75 numaralı Başvekâlet tezkeresine dair	24,27

  

TEŞKİLÂTİ ESASİYE ENCÜMENİ MAZBATASI	
1 — Giresun mebusu Hakkı Tarık Bey ve 118 arkadaşının, teşkilâtı esasiye kanununun 95 inci maddesinin tadili hakkında 2/15 numaralı kanun teklifine dair	26,29

### NUTUKLAR

1 — Reiscümhur Gazi Hazretlerinin	nutukları	3
-----------------------------------	-----------	---

### SABIK ZABIT HULÂSALARI

1 inci inikada ait	8	5 inci inikada ait	26
2 inci »	14	6 inci »	52
3 üncü »	16	7 inci »	78
4 üncü »	24		

### SUALLER VE CEVAPLAR

<i>İktisat vekâleti</i>			
1 — İzmir mebusu Mahmut Esat Beyin, iş kanununun Meclisi Âliye ne zaman sevkedileceğine dair şifahi sual tahriri	52	Beyin, bir musevi vatandaş tarafından Manisada hastane inşası için vasiyet edilen bir milyon dolar üzerin şimdiye kadar ne gibi bir muamele yapıldığı hakkındaki sualine Sıhhat e içtimâi muavenet vekili Dr. Refik Bein tahriri cevabı	8,46
<i>Sıhhat ve içtimâi muavenet vekâleti</i>			
1 — Manisa mebusu Refik Şevket			

### TAKRİRLER

Afyon Karahisar [ Ali B. ve 18 arkadaşı ]	kında	16
1 — İcra vekilleri heyetine itimat beyan olunması hakkında	73,74	
Bilecik [ İbrahim B. ]		
2 — Muamele vergisi kanununun ikinci muvakkat maddesinin tefsiri hak-	<i>İdare heyeti</i>	
	3 — Divanı Muhasebat âzasından Nazmi Beyin maaşının derecesi hakkında bir karar ittihazına dair	26

## TEKLİFLER

Sayfa	Sayfa
Edirne [ Şeref B. ]	heykellerinin gümrük resminden ve muamele vergisinden muafiyeti hakkında 26
1 — Anafartalardaki Memet Çavuş abidesile şehitliğin imarı hakkında 14	Tekirdağ [ Cemil B. ve 18 arkadaşı ]
Giresun [ Hakkı Tarık B. ve 118 arkadaşı ]	5 — 1605 numaralı kanuna müzeyyel kanun hakkında 52
2 — Teşkilâtı esasiye kanununun 95 inci maddesinin tadili hakkında 26,29	Yozgat [ Hamdi B. ]
Kastamonu [ Dr. Suat B. ]	6 — Ceza kanununun 441 ve 443 üncü maddelerine bazı fıkralar ilâvesi hakkında 26
3 — Memlekette hükümler olan geçim zorluğu karşısında umumî bir teşriki mesai sistemi yapılması hakkında 14	Yozgat [ Sileyman Sırrı B. ]
Samsun [ Etem B. ve 3 arkadaşı ]	1 — Tiftik keçilerinden alınan verginin tadiline dair 16,18
4 — Gazi Hazretlerinin Samsuna gelen	

## TEZKERELER

### BAŞVEKÂLET TEZKERELERİ

#### İade talepleri

1 — Kazanç vergisi kanununun bazı maddelerinin tadili hakkındaki kanun lâ-yihasının geri verilmesine dair 16
2 — Konsolosluk kanunu lâ-yihasının geri verilmesine dair 27
3 — Memurin muhakemat kanununun 10 uncu maddesine müzeyyel kanun lâ-yihasının geri verilmesine dair 8

#### İntihap

1 — Münhal bulunan Şurayi Devlet âzâlıkları için intihap yapılması hakkında 16
--

#### İstiklâl madalyası

1 — Kırşehir müddei umumisi İsmail Hakkı Beyin istiklâl madalyasıyla taltifi hakkında 2,24,27
2 — Orhaneli sabık kaymakamı Ba-haettin Beyin istiklâl madalyasıyla taltifi hakkında 2,24,27

#### Mahtelif

1 — 1931 senesi bütçe kanununa merbut D cetvelindeki hatanın tashihi hakkında 2,16,18
2 — Harbi umumî senelerinde ihra-cat ve men'i ihtikâr heyetlerinde bulunan sabık ticaret nazırı Ahmet Nesimi ve Mustafa Şeref Beylerle arkadaşları hakkında kat'î bir karar ittihazına dair 2
3 — Tas ocakları nizamnamesini mu-

addil kanunun 5 inci maddesindeki somali ve mermer kelimeleri arasında bir virgül ilâvesi haakkında 2
---

#### Ölüm cezaları

1 — Adapazarının Serdivan köyünden Numanoğlu Cemalin ölüm cezasına çarpılması hakkında 2,26
2 — Afyon Karahisar vilâyeti Aziziye kazasının Karacalar köyünden Molla memetoğullarından Memişoğlu Çete Ahmet çavuşun ölüm cezasına çarpılması hakkında 2,78
3 — Bergamanın Sabihli köyünden Osmanoğlu Ahmet Refikin ölüm cezasına çarpılması hakkında 2,26
4 — Boyabadın Binelli köyünden Çakıoğullarından Memetoğlu Kürt Hüseyinin ölüm cezasına çarpılması hakkında 24,78
5 — Erzincanın Büyük Küşünker köyünden Memetoğlu Yaşar ve Şakşakoğullarından İsmailoğlu Salih'in ölüm cezasına çarpılmaları hakkında 2,26
7 — Ilgazın Demirciler köyünden Mustafaoğlu Sadıkın ölüm cezasına çarpılması hakkında 2,78
6 — Ispartanın Cebel nahiyesinin Darıbükü köyünden Alâ Hasanoğullarından Hüseyin kızı Fatmanın ölüm cezasına çarpılması hakkında 2,78
8 — Uşakın Banaz nahiyesinin Alaba köyünden İbrahim ile kızı İsmet

	Sayfa		Sayfa
ölüm cezasına çarptılmaları hakkında	2,26	3 — Kayseri mebusu Coşkun Osman Beyin teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkında	8
Tefsir talepleri		4 — Kayseri mebusu Saîd Azmi Beyin teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkında	2
1 — Askerî ve mülkî tekaüt kanununun bazı maddelerinin tefsirine dair	52	5 — Kocaeli mebusu Sırrı Beyin teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkında	2
2 — 1931 senesi bütçe kanununun 15 inci maddesinin tefsirine dair	26	6 — Muğla mebusu Yunus Nadi Beyin teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkında	2
3 — 1931 senesi bütçe kanununun 24 üncü maddesile pansiyon kanununun meccanî talebe hakkındaki maddesinin tefsiri hakkında	14	7 — Siirt mebusu Mahmut Beyin teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkında	14
4 — Diyanet işleri müşavere heyeti âzasından Bahaettin Efendiye yeni tekaüt kanunu ahkâmına göre maaş tahsisi icap edip etmeyeceğinin tefsiri hakkında	2	<b>B. M. M. RİYASETİ TEZKERLERİ</b>	
5 — Mübadil ve muhacirlerle harikzedelere maccanen temlik edilen gayri menkullerin veraset ve intikal vergisinden istisnası icap edip etmeyeceğinin tefsiri hakkında	2	1 — Âzayı kiramdan bazı zevatın mezuniyetleri hakkında	27
6 — Ticaret kanununun 370 inci maddesinin 1 inci ve 2 inci fıkralarının tefsiri hakkında	2	2 — Manisa mebusu Sabri Beyin mezuniyeti hakkında	8
		3 — Üçer aylık mezuniyetleri kabul olunan Erzurum mebusu Doktor Hakkı Şinasi Pş. ile Doktor Ahmet Fikri Beiyin tahsisatları hakkında	79
		<b>DİVANI MUHASEBAT RİYASETİ TEZKERELERİ</b>	
1 — Gümrük tarife kanununun 17 ve 25 inci maddelerinin tefsiri hakkında	26	1 — 1926 senesi hazine hesabı umutmisine mütedair mutabakat beyannamesinin takdim kılındığı hakkında	2
2 — Gümrük tarifesinin 447 numarasının tefsiri hakkında	26	2 — Evkaf umum müdürlüğünün 1927 senesi hesabı katisine mütedair mutabakat beyannamesinin takdim kılındığı hakkında	2
3 — İzalei şüyu davalarından ne suretle harç alınacağıнын tayin ve tefsiri hakkında	16,18,27	3 — Mart - mayıs 1931 aylarına ait raporun takdim kılındığı hakkında	2
Tegrii masuniyetin kaldırılması talepleri			
1 — Bursa mebusu Dr. Galıp Beyin teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkında	2		
2 — Çankırı mebusu Talat Beyin teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkında	24	1 — Eylül - teşrinisani 1930 aylarına ait raporun takdim kılındığı hakkında	52